

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Pedagogická fakulta
Katedra biologie a environmentálních studií

POSUDEK OPONENTKY DIPLOMOVÉ PRÁCE

Předložila studentka: Bc. Kamila Štěpánka Moravcová

Název: Praktická znalost přírodnin žáků 2. stupně základních škol

Oponentka: RNDr. Lenka Pavlasová, Ph.D.

1. CÍLE A HYPOTÉZY (uveďte, zda a jak byly cíle/hypotézy/předpoklady formulovány a zda a do jaké míry byly naplněny, resp. ověřeny):

Cíle práce jsou přehledně uvedeny v úvodních partiích textu, v podstatě byly splněny.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (použité metody práce, interpretace výsledků a jejich diskutování, náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické /rešeršní/ části a vlastního badatelského/odborného přínosu, logická struktura a provázanost, vhodnost příloh, apod.):

Práce je rozčleněna na několik logicky navazujících kapitol, její hlavní zaměření je výzkumné. Autorka začíná text vysvětlením základních pojmů, což oceňuji. Problémem je, že se potom uvedené terminologie nedrží. I název práce slibuje, že bude testována „praktická znalost přírodnin“, tedy dovednost mnohem komplexnější, než jen „poznávání přírodnin“, které bylo nakonec uskutečněno a které tvoří jen první stupeň dovednosti zvané „znalost přírodnin“. Dále se autorka věnuje zcela logicky rešerši provedených výzkumů na všech stupních škol (kap. 3). Výzkumná část začíná stanovením konkrétních zástupců, které by měli žáci poznat a kteří budou použiti pro účely testování. K tomu autorka využívá poznámek samotných žáků, což považuji za originální. Tento výzkum ale nelze považovat za předvýzkum, protože předvýzkum testuje samotnou metodu testování, což byla v autorčině případě až ta samotná poznávačka s PPT prezentacemi. Pro „hlavní výzkum“ byly stanoveny cíle a výzkumné otázky (zde opět pozor na preciznost formulací; jak např. vyhodnotit „míru praktických znalostí“?). Autorka vychází metodicky z výzkumu Zimy (1962), ovšem nepoužívá živé přírodniny, ale pouze obrázky. Získané výsledky jsou srozumitelně prezentovány a komentovány. Rozhodně jsou zajímavé. Zejména např. záměny zástupců, které mohla autorka možná zpracovat i tabelárně. Na základě výsledků výzkumu autorka formuluje i metodická doporučení pro učitele a pro výzkumníky, kteří by chtěli v podobně zaměřené práci pokračovat.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, cizojazyčný abstrakt/summary, vhodnost výběru použité literatury, správnost citování a odkazů na literaturu, obrázky, grafy, přílohy, celková grafická úprava, přehlednost a dodržení základního formálního členění práce do kapitol, úroveň kvality tabulek, grafů, obrázků a příloh, apod.):

Práce obsahuje 83 stran textu a 40 stran příloh. Rozsah teoretické a praktické části je vyvážený. Práce obsahuje všechny předepsané formální náležitosti včetně anglického i českého abstraktu. Text je doplněn tabulkami a grafy. Jazykový projev autorky je na dobré úrovni. Literatura je vhodně vybrána a řádně citována. V práci se vyskytují drobné formální chyby. Poznámky pod čarou vysvětlují pojmy, které by mohly být v textu rozepsány, nebo jsou tak známé, že vysvětlení nepotřebují (př. VŠ) a působí tak spíše rušivě.

4. KOMENTÁŘ OPONENTKY (celkový dojem, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, možný přínos pro praxi, publikovatelnost, apod.):

Celkově má práce standardní úroveň. Autorka si zvolila zajímavé téma, kterému věnovala množství času. Zvolit způsob, jak ho řešit, nebylo určitě jednoduché a o mnohých postupech autorky můžeme diskutovat. Nicméně práce působí sympaticky a je z ní patrné nadšení autorky pro věc. Výzkum lze považovat za užitečnou sondu pro praxe, ovšem s vědomím, že byl proveden na omezeném počtu respondentů, kteří nebyli náhodně vybráni, a jeho technika provedení má svá úskalí.

Otázky k obhajobě:

Proč by měli žáci umět poznávat přírodniny?

Které přírodniny by měli žáci na daném stupni vzdělávání poznat?

Nakolik můžete vaše výsledky srovnávat s výsledky Zimy (1962)? Které skutečnosti toto srovnání ztěžují?

5. NAVRHOVANÉ ZÁVĚREČNÉ HODNOCENÍ (doporučuji k obhajobě, nebo nedoporučuji k obhajobě):

Předložená diplomová práce splňuje požadavky kladené na tento typ prací, a proto ji doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 21.5.2017

RNDr. Lenka Pavlasová, Ph.D.